

ABONAMENTUL
Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Nr. de Duminică
pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se Ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Manevra lor.

(R) Cine a urmărit cu atenție cele petrecute de când e la putere coalitia, s'a putut convinge, că d'atunci intoleranța șovinistă a crescut și presa maghiară agită tot mai sălbatic împotriva noastră.

Scoaterea cu puterea din dietă a deputatului Vaida și cruzimile dela Pánade, sunt urmări ale agitațiunii șoviniște desmățate.

Vârf la toate a pus însă presa prin purtarea-i incuificabilă din urmă, când, ca din senin, alarmă pe unguri asupra »crimei« săvârșite la Bistrița de primul-ministru și ministrul de interne ai României.

Să nu creadă însă nimeni că alarma asta s'a dat uite-așa, pentru a se căuta senzație ori din superficialitate în ce privește culegerea informațiilor. Nu! Despre »Bud. Hirlap«, la spatele căreia stă contele Apponyi ori despre »Magyar Hirlap«, organ al ministrului de interne Andrassy, nu se poate presupune că n'a avut mijloace ca într'o singură oră să se informeze asupra celor petrecute la Bistrița. E de reținut apoi încă un moment: și la două zile după sgomotul infernal, ministrul de interne Andrassy și secretarul de stat contele Hadik, întrebați asupra celor petrecute la Bistrița, spuneau că nu le-a sosit încă raportul oficios... Să mintă și ei, alături cu presa, nu le venea la socoteală. Tăcând însă două trei zile, lasă vreme ca minciuna să prindă și opinia publică maghiară să se pătrundă tot mai adânc de marea primejdie — valahă.

Dar guvernul putea să știe încă Vineri seara, la 20 Septembrie, cine a sosit la Bistrița — desigur s'a și informat — dupăcum știa exact, că Sâmbătă și Duminică ce au făcut românii adunați la Bistrița, cine e acel Goga, când inginer, când publicist (»care a scris carte contra ungarilor«, se înțelege »din însărcinarea și cu cheltuiala »Ligei«), și totuș abia Mercuri, la 25 Septembrie, guvernul dă comunicat, desmintind știrea că dl Sturdza ar fost la Bistrița ori că dl Brătianu ar fi participat la adunarea generală a Asociațiunii. Goga a rămas însă, în mintea ungarilor, acelaș personaj misterios, când inginer, când publicist, dar agent și al Ligei si al primului ministru Sturdza, trimis în Ardeal să pună la cale — revoluția!

Să nu știe apoi »Pester Lloyd«, »Budapesti Hirlap« și celelalte ziare fruntașe maghiare, că este o mizerabilă calomnie să atribuie deputaților români gânduri de revoluție, că este culmea infamiei să spună că de luni de zile deputații români umblă să pună la cale revoluția și primul ministru al României a venit la Bistrița pentru a lua ultimile demersuri?

Ba da. Totuș au lăsat să se acrediteze acest șvon printre unguri.

Știu apoi toate ziarele maghiare, că la adunarea generală din 1905 a Asociațiunii

și la toate serbările date atunci în Sibiu, au fost de față bărbați de stat români...

Ei, dacă nu s'a comis atunci atentat în contra integrității politice și teritoriale a statului ungar, de ce — chiar dacă ar fi participat dl Brătianu la adunarea generală din Bistrița — s'ar fi comis acum?

Pentru că strigând acum războiul în contra României, presa coalitiei vrea să arete ce guvern strașnic are țara!... Noroc că dl Sturdza n'a trecut granița, iar dl Brătianu n'a participat la adunarea din Bistrița!... Altfel honvezii (faimoșii eroi dela Pánade!) ar fi deja demult la București, ori poate că ajungeau deja până la Marea-Neagră...

Guvernului actual îi trebuiesc toate aceste calomnii și apucături. Iată de ce: în țară curentul pentru sufragiul universal crește în măsură îngrijitoare; tot așa, se arată dese îngrijorări printre kossuthiști, că guvernul va ceda Austriei și va încheia transacția cum a fost, ori în condițiuni mai rele... Guvernul are deci trebuință de »nelitiri valahe«, de primejdie din afară, pentru a motiva atitudinea sa față cu Austria, spunând, că în cele din urmă nu poate să se războiască și cu Austria și cu — România....

E o manevră la mijloc. Manevră meschină. Kossuth și Apponyi nu vor îndrăzni niciodată să mărturisească înaintea alegătorilor lor marea minciună de până acum, să mărturisească sincer, că au prostii pe aderenți, căci politica independentă, pe care au propagat-o, nu se poate realiza. Oștire națională, desfacere de Austria nu se poate ajunge... În loc de a spune însă motivele adevărate: interesele mari monarhice și dinastice și mai presus de toate slăbiciunea lor proprie, ei caută după — pretexte, descoper conșpirațiuni între croați, vestesc revoluția valahă și cele mai »criminale« nelitiri din partea guvernului românesc!

Noi ne întrebăm însă: ce s'ar alege de politica patriei noastre, dacă ea ar fi lăsată la discreția unei astfel de prese și unor bărbați de stat de pânura lui Kossuth și a tovarășilor săi? Dacă în afaceri mai importante de stat, mai ales în afaceri de politică externă, cuvântul decizător nu l'ar avea Austria? Desigur că am ajunge în halul Greciei... Și grecii, numai din fudulie națională (iar guvernul pentru a produce divisiune în opinia publică) au provocat războiul cu Turcia. Și la Atena, palatul regal fusese asediat de »patrioți«, cari pretindeau războiul, cum pretindeau mai zilele trecute ziarele maghiare. Iar la urmă s'au ales cu rușinea dela Domokos.

Așa ar păți și țara noastră, dacă palatul dela Buda n'ar fi mai mult gol, decât locuit și dacă n'ar fi — Burgul dela Viena.

Iată de ce noi, naționalitățile, combatem politica demagogilor dela putere și peste tot stăm stavilă împotriva curentului șovinist. Indeplinim astfel nu numai o datorie către noi înșine, apărându-ne neamul de loviturile

unor politicieni rău nărașiți, ci mai presus de toate contribuim la menținerea echilibrului în stat, pe care actualii guvernanți ar fi în stare să-l răstoarne pentru a sta cu o zi mai mult în fotoliu.

Transacțiunea. Ieri la două ore p. m. au sosit la Budapesta miniștrii austriaci, pentru reluarea tratativelor și rezolvarea chestiei transacțiunii. Desbaterile, precum se afirmă, vor ține vr'o 3—4 zile. În timpul acesta chestia se va rezolva definitiv, favorabil ori nefavorabil. Desbaterile s'au început deja ieri după prânz.

Revizuirea regulamentului camerei este tot mai mult obiect de preocupățiune în cercurile politice și în presa maghiară. Prima măsură ce s'ar lua contra ori cărei obstrucțiune, ar fi clotura: închiderea discuțiunii când ar cere-o o sută de deputați, votându-se prin simplă ridicare de mână. A doua măsură ar fi prelungirea ședințelor, a treia complectarea art. 255 din regulament, dându-se putere mai mare prezidentului, și anume: să scoată cu forța din dietă pe deputatul renitent. Și renitent ar fi, bine înțeles — ori care deputat naționalist care nu vorbește pe placul coalitiei.

Va să zică un plan care dovedește întreaga pornire reacționară a kossuthiștilor.

— Rezultatul. Se știe ce agitație s'a pornit în toate oările locuite de unguri în contra limbii germane. Tinerelor vlăstare de prin școale le și vine la socoteală să nu se prea rupă cu învățarea acestei limbi. Câte-odată însă se răsbună rău această — prostie. Așa și acum, ziarele ungurești se jeluiesc tare: la examenul de voluntariat a tinerilor dela Dobrișin au căzut 21 (din 51) iar dintre cei dela Seghedin au căzut 22 (din 52) pentru că n'au știut nemțește, ba în chestii unde e permisă limba maghiară, nici n'au vrut să audă de limba germană. Șapte dintre ei vor trebui să repeteze anul.

Iată rezultatul orgilor naționaliste kossuthiste.

Deschiderea dietei.

In toamna aceasta guvernul așteaptă deschiderea dietei cu oare-care teamă. Pe d'oparte sunt socialiștii, cari îl strâmtorează rău în afară de parlament, pe de altă parte sunt croații și naționalitățile, cari îl vor strâmtora în parlament.

Sub presiunea activității extraparlamentare a socialiștilor — am văzut — contele Andrassy a declarat deja că în toamna asta va veni cu proiectul de lege privitor la sufragiul universal. După deschiderea dietei va face chiar declarațiuni în privința asta, — deși astăvară unul dintre vicepreședinții dietei, Návay, spusese că în anul acesta nici vorbă nu poate fi de aducerea acestui proiect.

Sila e mare meșter însă.

Din partea croaților lupta va deschide-o deputatul Supillo, interpellând guvernul asupra situației din Croația și dacă guvernul se încapăținează să nu convoace dieta provincială croată, deputații delegați croați din camera ungară vor face obstrucție.

Din partea românilor lupta o deschide dr. I. Maniu, care va interpela asupra florasului măcel dela Pânade.

Sunt însă și greutăți în sinul coaliției: se sporesc nedumeririle în ce privește încheierea tranșacției. Temerile că guvernul nu va reuși să obțină condițiuni mai bune ca în trecut, sunt tot mai dese.

Intrevederea dintre M. Sa Regele României și baronul d'Aehrenthal.

Ziarul »Neue Freie Presse« zice că se asigură că întrevederea dintre Regele Carol și d'Aehrenthal a adus un schimb foarte cordial de idei.

Totuși ori cât de mare ar fi importanța acestei întrevederi nu se poate conchide că toate chestiunile balcanice actualmente pendente și-ar fi găsit o soluțiune complectă.

S'a discutat reforma justiției în Macedonia; însă ar fi prematur a presupune că în această discuțiune s'ar fi găsit o nouă formulă pentru un timp apropiat.

Oamenii de stat cari participă la acțiune în Macedonia par a înțelege că delimitarea districtilor după paraturile de vedere naționale și cu autonomia locală luate eventual în vedere prin convențiunea dela Mürzsteg, a fost poate greșită de oare ce a contribuit la rivalitatea națiunilor creștine din Macedonia și la sporirea atocităților.

Se pare că acest lucru a fost atins în recente discuțiuni dela Viena.

Reforma justiției, a cărei realizare este iminentă, nu ar acorda bulgarilor, grecilor, sârbilor și românilor, drepturi speciale, dar ar crea drepturi egale pentru toți creștinii din Macedonia ca și pentru musulmani.

Cât despre pacificarea Macedoniei, Puterile înțelese arată o egală bunăvoință fiecărei națiuni creștine din Macedonia și au aceiași încredere în bunăvoința a fiecăruia dintre statele balcanice.

Puterile sunt ferm convinse că guvernele din Sofia și București vor da concursul lor în această privință.

Puterile nu ar crede că guvernul grec să poasă îndeleste mijloace pentru a obține aceleași rezultate din cauza fanatismului agitațiunii panhelenice, al cărei principal promotor este patriarhatul grec din Constantinopol. Puterile înțelese și regele României par a cunoaște prea bine acest fanatism pentru a crede în apropiata încetare a desordinelor în Macedonia. Ar fi deci de un mare optimism a presupune că într'un timp

apropiat să se ajungă la restabilirea bunelor relațiuni dintre Grecia și România.

Puterile înțelese ar fi gata pentru a face o mijlocire; însă chiar dacă guvernul ar primi această mijlocire și chiar dacă guvernul grec ar avea bunăvoință să facă avansuri României, înțelegerea prematură dintre cele două state balcanice ar fi în orice caz turburată din cauza întăririi ele- nilor.

Ziarul »Neue Freie Presse« publică acest articol, fără să determine sursa de unde a luat aceste informațiuni.

Deputatul Brediceanu între alegătorii săi.

Deputatul național Coriolan Brediceanu și-a continuat în 26, 27 și 28 Septembrie turneul prin cercul electoral al Oraviței. A fost însoțit în prima zi de d-nii: Prea on. domn protopop Poruțiu, apoi domnii dr. P. Cornean, dr. Mihail Gropșian, dr. G. Anca, dr. I. Nedelcu.

În aceste zile iubitul deputat a vizitat comunele: Maidan, Agadici, Ticvaniul mic, Jitin, Ciudanovița, Secaș, Jurjoava, Goruia, Cârnecea, Forotic și Comoriște.

Primirea a fost foarte insuficientă, salutările pline de iubire și încurajare, iar cuvântările deputatului au stârnit în inima fiecărui cetățean român mândrie și mulțumire.

Ospitalitatea oamenilor nu a avut margini. Țărani și preoți s'au întrecut a primi în casa lor și a face totul pentru mulțumirea oaspeiui distinș. Așa în Ticvaniul-mic preotul gr.-cat., în Secaș preotul gr.-or., Ticvaniul-mare fruntașul Laza, în Comoriștele comerciantul Moldovan și țăranul fruntaș Perian.

La Goruia s'a ținut o mare adunare populară, foarte reușită. Președintele adunării a fost aflat dl dr. Petru Cornean, iar ca notar învățătorul din Goruia. Dl Mitrofan Popoviciu, preot în Goruia a salutat în cuvinte frumoase și avântate pe dl deputat Brediceanu. A urmat vorbirea d-lui deputat, care a fost însoțită neconștient de vii aprobări și aplauze și a stârnit plăcere și însuflețire generală. S'a primit o moțiune prin care i-se votează domnului deputat deplină încredere.

A urmat apoi constituirea partidului național în Goruia, scrie »Drapelul«.

Terminându-se totul în cea mai deplină ordine și armonie, a urmat banchet admirabil cu toaste avântate și cântări populare până la plecarea sărbătoritului oaspe, a deputatului Brediceanu.

În 28 Septembrie terminându-și dl deputat tur-

neul țăranii au pus 4 cai ca bălauri la caruță și însoțind pe domnul deputat l-au petrecut între urale neîntrerupte la gara din Iamul mare.

Autoritățile au fost reprezentate la adunare prin dl Cimponeriu pretor în Recița și Erdélyi din Oravița, cari s'au purtat corect și cinstit.

Din România.

Dela curte. Duminecă au sosit în România AA. LL. RR. Princesesa Maria, Principele Carol și Princesesa Elisaveta.

La Predeal trenul princiar a sosit la orele 4 și 20 d. a., iar la Sinaia la orele 5 și 18.

Harta forestieră a României va fi definitiv terminată până la 15 Oct. cel mai târziu.

Lucrările se execută la institutul geografic al armatei, sub îngrijirea directorului institutului și a dlui Petre Antonescu, inspector silvic și prof. la școala de silvicultură.

Misiunile străine la manevre. Pe lângă atașajii militari străini acreditați în România, marile manevre vor fi urmărite anul acesta de mai mulți trimiși militari speciali ai diferitelor puteri.

Guvernul otoman a trimis o misiune specială, despre care am vorbit.

Guvernul francez a delegat pe dl marchiz du Belloy, locotenent de marină, atașat naval al Franței la Petersburg.

Guvernul german a delegat pe căpitanul von Staempel, atașat al Germaniei la Constantinopol. Italia a trimis pe dl major baron Rubin de Ceriala, atașat la Sofia.

Guvernul englez a deslegat o misiune specială compusă din d-nii major Eardley Russet și locotenentul Bertram Stewart.

Austro Ungaria va fi reprezentată prin noul ei atașat militar, căpitanul Fischer de Ledenice și de dl locot.-colonel de Roswadowsky, fostul ei atașat.

Dl căpitan C. Manu dela statul major general a fost atașat pe lângă misiunile străine, în tot timpul marilor manevre regale.

Congres. Luni după amiază s'au întrunit în București la Bursa muncii președinții societăților funcționarilor comerciali din România, spre a stabili programul congresului ce se va ține la Focșani.

FOIȚA ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

Sutașul din Găiuș.

În urletul goanei, căzând a rămas
Cu ochii spre Nistru, și trage să moară;
Deasupra-i se pierde 'n văzduhuri un glas,
Un strigăt prelung de cocoară.

Privind cum plutește mărunțul șirag
Spre zarea de flacări, fugarnic s'o treacă,
De umeri cuprinde tovarășu i drag,
Și capul în piept i-se pleacă:

»Așa mi-a fost scrisul, ori sunt blestemat
S'adorm pe țăramul străinelor graiuri;
Și sufletu-mi arde: tu știi ce-am lăsat
În urmă, pe 'ntinsul de plaiuri.

S'or duce lăstunii; și flori n'or mai fi,
Nici freamăt de ulmi, la budăiul din vale;
Doar plopii lunatici s'asculte-or mai ști,
Cântarea cea plină de jale«...

Prin vadul Sorocei trecut-au în zbor
Să prindă amorul de robi și de pradă;
Se leagănă-amovul pe urmele lor
Și fulgeră'n lacuiri de spadă.

Cum poartă cu dreapta-i liman de vieți,
Și roibu i ogarnic în coame l-ascunde,
Se 'ndreaptă spre dânzii un nor de săgeți,
Și una prin coastă-l pătrunde.

Ca tunetu 'n codri, cu gândul aprins,
Spre inima gloatei răzbat, și tresare
Văzduhul de chiot; și groaza s'a 'ntins
De lungul câmpiei tatare.

Cu frâul pe-oblâncuri, întinși, năvălesc,
Și 'n lături a hordelor șiruri despică;
Gonace copitele 'n prinduri scrâșnesc,
Și pulberea 'n slăvi se ridică..

Și tot mai departe, se văd fluturând
Ca pânze de neguri ce vântul le mână.
Pleoape de aur tresar, când și când,
Pe liniștea 'n larguri stăpână...

»Din munți să mă cheme ca 'n vremea de mult
Suspiniul de buciom, și 'n taină să-mi spue
Troțușul povestea-i de valuri; s'ascult
Cum turmele 'n măguri se sue.

Acolo 'nțeleș-am, în clipe de dor,
Al codrilor cântece și cerului dor:
Măi frate Ioane, de este să mor,
Mă du și mă 'ngroapă 'n Moldova.

G. Tutovanu.

Lisandru.

— Schiță. —

V.

Crivățul șuieră sălbatec pe deasupra caselor.
Geamurile nu pot rezistă. Câteva ochiuri sunt
lipite cu hârtie, iar crăpăturile dintre rame și zid
sunt infundate cu zdrențe. Vântul pătrunde în
odaie. Focul s'a stins de mult în sobă.

Cerul e senin și e lună. Cuprinsul întreg al man-
sardei e luminat: în mijlocul odăii un pat; în el
geme o femeie palidă, slabă, cu ochii adânciți
în fundul capului; în apropierea patului o
masă rotundă de fier, cu sticle din farmacie; un
bărbat cu balonul pe el își răzîmă coatele pe
masă și își îngroapă capul în palme, șezând pe
un cufăr; mai la o parte un leagăn, cu o fetiță.
Pereții sunt spoțiți alb. Pe ei nici o podoabă.

Fetița doarme liniștită. Tatăl ei a așipit de obo-
seală. Numai bolnava nu-și poate închide ochii.
Se întoarce când pe o parte, când pe cealaltă,
fără a-și mai găsi alinare. I-se face frig, o iau
apoi fierbințeli, crivățul o umple de groază, iar
lumina lunii îi stârnește o nostalgie fără sfârșit.

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás — cimitir. —
măstru de monu-
mente și pietre de

Fabricație proprie din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de mor-
mânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.
Cancelaria și
magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 662.
Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatak.

S'au stabilit până acum următoarele trei puncte: chestiuina repausului duminical; unificarea statutelor diferitelor societăți după statutul aprobat de cameră; chestiuina școalelor de adulți.

Excursie. Mai multe persoane distinse din Iași și București, printre cari și doi etnografi, au decis să plece în cursul lunii Octomvrie la muntele Athos, spre a vizita mănăstirea bulgărească Zograff, mănăstire zidită și înzestrată dupăcum se afirmă, de marele nostru voevod Ștefan-cel-mare.

Acum câțiva ani această mănăstire a fost cercetată de către doi cunoscuți profesori ieșeni, cari au întărit afirmația multora, că în sfântul lăcaș dela muntele Athos se află mai multe steaguri ale armatei moldovenești din vremea marelui voevod.

E vorba că la această excursiune să se asocieze numărâși studenți și dacă I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei va permite, și un număr de preoți.

M. S. Regele și A. S. R. Principesa Maria au plecat Marți seara, cu un tren special, din Sinaia la Galați, unde au loc serbările pentru botezul torpiloarelor marinei militare.

Tot atunci au plecat la Galați dl Dim. Sturdza, președintele consiliului, și dnii miniștri Ioan Brătianu, V. G. Morfun și general Averescu.

Oaspeți înalți. Marele duc și marea ducesă Vladimir al Rusiei, precum și fiul lor Andrei, vor sosi la 28 a. c., la București unde vor fi oaspeții MM. LL. Regele și Regina.

În aceeaș seară se va da în onoarea oaspeților un mare prânz de gală, la palatul regal.

A două zi, 29, Suveranii se vor duce la Sinaia cu marii duci, care vor mai sta două zile la castel.

În urma doliului Curței, nu se vor mai da reprezentările anunțate la castelul Peleş.

Marii-ducei vor pleca din Sinaia la 1 Octomvrie.

A. S. R. Prințul Ferdinand trebuind să prezinte pe M. S. Regele la înmormântarea marelui duc de Baden, nu va putea asista la serbările din Galați, nici la marile manevre.

De aceea M. S. Regele a desemnat pe dl general Averescu, ministru de război, cu comanda supremă a manevrelor regale, ce se vor face în jud. Constanța.

10 Octomvrie.

Tot mai mult ne apropiem de ziua aceasta, opinia publică din țară tot mai mult se preocupă de ea, iar guvernul se teme tot mai mult de marele eveniment, pe care-l va aduce 10 Octomvrie.

Va demonstra muncitorimea întreagă și vor demonstra naționalitățile pentru votul universal, cu care datorește guvernul țării de atâta timp. Întreg poporul Ungariei va cere atunci dreptul de vot obștesc fără nici o restricție — iar guvernul se teme de această manifestare, pornită din sufletul milioanelelor.

Organul arhișovinist »B. H.« se și grăbește să probeze a dovedi, că această manifestare nu e motivată, pentru că nici un partid al camerei și nici un membru al guvernului nu s'a exprimat împotriva introducerii acestui drept. Partidul socialist prinurmare, voiește să prezinte astfel lucrul, ca și când guvernul ar fi introdus sufragiul universal numai presionat de mulțime. Procedura socialistilor, după »B. H.« nu e sinceră. Ei țântesc în chipul acesta să ajungă stăpâni ai situației politice, terorizând.

În nesinceritate însă nime nu poate concura cu presa coaliției. Caracteristica ei este tocmai ipocrizia și cameleonismul.

E adevărat, că unii politicieni au anticipat, că se va introduce sufragiul universal, dar se va da numai alfabeților și se va face arondarea cercurilor electorale astfel, ca elementul maghiar să prepondereze.

Ba presa a anunțat chiar, că ministrul Andrassy ar fi terminat proiectul și-l va prezenta camerei deja în Noemvrie, ori în Februarie.

Aceste declarațiuni și anunțări însă nu sunt oare rezultatul presiunii din afară? Guvernul s'a legătit doară prin pact față de Coroană, că va introduce votul obștesc — cum ar putea spune dară, că e împotriva lui? De un an și vr'o șapte luni însă n'a făcut aproape nimic în direcțiunea aceasta.

Iar acum, dacă intenționează să facă ceva, poate peste un alt an și șapte luni, înaintează ca racul și chibzuiește zi și noapte cum să răstringă, iar nu să lărgiască drepturile poporului, prin introducerea sufragiului universal.

Și tot ceice pretind drepturi *necondiționate* și *neamânate* sunt neleali și nesinceri!?

A trecut vremea, ca opinia publică să poată fi îmbătăită atât de ușor — cu apă rece.

Va fi demascată fără cruțare era minciunii și a perfidiei. Fariseii și vameșii vor trebui să-și dea seama de fărădelegile lor înaintea judecătorului.

Adunare generală săcuiască în Arad.

Sâmbătă și Duminică se va ține în Arad adunarea generală a secuilor grupați la așa zisul »Székely otthon« din Arad, o societate care are în frunte pe reclamagiul dr. Bedö Árpád, un șovinist care bate câmpii.

Și fiind vorba de reclamă, șovinism și de bătut câmpii, se înțelege că nu poate lipsi dela paradă nici Barabás Béla, călătorul apostol, care trebuie să dea drumul unei dicțiuni pretutindeni unde e vorba de-a mântui neamul.

Dr. Ferenczy Géza va vorbi *despre secui și confesia gr. or.*, — Gallovich Jenö va vorbi *contra băncilor naționale* (cari n'au dat lui Ugron bani de pomană!), iar Zakariás János, deputat la Kovászna, armean de viță, va propune mai multe măsuri școlare pentru a păzi pe secui de — desnaționalizare.

Cu trupa va fi și faimosul Sándor József, dela kulturgylet, precum și consilierul ministerial Sebess Dénes, cari vor căuta să lumineze și ei bezna din glava secuilor.

Interesantă trupă!

Lupta în comitat.

Congregație comitatensă. Congregația ordinară de toamnă a comitatului *Caraș-Severin* e convocată pe 7 Octomvrie n. orele 9 și jum. a. m. în sala mare a palatului administrativ din Lugoj. La ordinea zilei sunt obiecte de mare însemnătate și anume: votarea unui nou arunc adițional pentru fondul de pensiune al oficianților, raportul vice-comitelui, înființarea spitalului

Privește mult duioasa masă și remușcările conștiinței o chinuesc din nou. Iși aruncă ochii spre leagăn și începe să suspine și să plângă.

Petrecuse multe nopți chinuitoare, dar nici una nu i-se pare atât de zdrobitoare ca aceasta. Acum îi trec prin minte toți anii trăiți, toate lunile și toate zilele. Iși aduce aminte de amănuntele vieții casnice și — ca niciodată până acuma — se găsește *vinovată*. Simte atât de evident greutatea păcatului propriu, încât nu mai află punct de razim în sufletul și în conștiința sa.

O cuprinsură chinurile desnădejdei celei mai amare și începe să strige:

— Dumnezeu, nu mă lăsa. Ajută-mă Doamne!

Lisandru tresare, se ridică și se grăbește la pat.

— Ce este, dragă? Ai visat, te-ai speriat? Nu te teme. Uite sunt lângă tine. Liniște-te, îngerașule!

— O nu. Eu nu sunt și nici n'am fost inger. Eu am fost un *demon* pentru tine.

Lisandru se cutremură.

— Acum eu îți spun: ai curaj, fi liniștit și ascultă-mă. Am să-ți mărturisesc totul... Aprinde, te rog, lumânarea. Ah, ce 'ntuneric e aici.

— Lumânare nu mai avem, dragă. S'a trecut de mult. Dar nu e nevoie. Uite cât e de luminată odaia. Afară e doară lună, uite ce frumos i-se răsfrâng razele pe zăpadă. Liniștește-te, dragă, și adormi. Eu o să stau lângă tine.

— Stai, dragă Lisandre, stai lângă mine, să te simt aproape, că de văzut nu te mai văd și nu te voi mai vedea.

— Nu vorbi atât de dureros, Alino. Fi liniștită, și adormi, căci prea te-a obosit suferința.

— Da m'a obosit, m'a obosit până acuma suferința trupească. Astăzi însă mă chinuiește și mă nimicește suferința sufletească. Ah, cât e de grozavă durerea aceasta... Nu, nu câtă să mă liniștești, nu câtă să mă adormi. Nu mai am mult și voi adormi. Și cine știe când mă voi mai trezi. Lasă-mă să-ți mărturisesc păcatul, înainte de-a închide ochii pentru totdeauna. Ascultă-mă, nu mă întrerupe, ca să nu duc cu mine nici un gând, nici un sentiment ascuns, nici o taină.

Lisandru stă înmărmurit. Simte cum se răcește tot mai mult atmosfera din jurul patului și din odaie. Crivățul urlă tot mai sinistru.

Alina stă cu capul înfundat în pernă, fața îi e albă ca zăpada, iar ochii închiși. În odaie e lumină ca ziua.

Lisandru s'a speriat...

După o pauză de câteva minute Alina începe să vorbească blând, rar, parcă i-ar veni glasul din depărtare:

— Nici de lumânare nu m'a învrednicit Dumnezeu. Sunt osândită să mor în întuneric, să nu te mai văd nici pe tine și să nu văd cărarea, pe care voi avea să plec.

Acum *înțeleg* păcatul cel mare, pe care l-am săvârșit față de tine. Ai fost un suflet bun, pătruns de iubire, dornic de muncă. Te-ai trudit după avere sufletească și nu te-ai mărginit numai la tine, ci mai mult ai muncit pentru alții.

Te-am găsit și dorința cea mai fierbinte mi-a fost, să muncești pentru mine, numai pentru mine. Am căutat zi și noapte să te lipsesc de voință, să te fac cel mai servil sclav al meu... Cel mai mare dar dela Dumnezeu e voința, iar eu te-am lipsit de ea.

Iubirea ta față de toți a fost nemăsurată. Iar eu am exploatat această iubire numai în interesul meu.

Te-am lipsit de voință, te-am oprit de-a face uz de iubire și astfel ai fost incapabil de activitate.

Te-am lipsit cu totul de viață, căci viața este munca, izvorită din dragoste.

Ai avut și ai un singur inger de pază, un singur suflet, care te iubește între cei vii. Acest suflet te-a apărat de multe primejdii, înainte de-a te fi cunoscut eu, și el ți-a fost mântuitorul în căsnicia noastră.

Cel mai mare dor al meu a fost, să rup contactul dintre voi, ca *singură* să fiu stăpână peste tine, stăpână absolută.

Sufletul lui Lisandru se luminează tot mai mult. El începe să se roage pentru mântuirea Alinei.

comitatens, alegerea a doi prim-pretori pentru cercul Timiș și Lugoj și a unui asesor la scaunul orfanal, dispoziții pentru alegerea membrilor congreșional, în locurile devenite vacante prin moarte, demisiune și mutare, socoțile finale pe 1906 ale comunității de avere etc. etc. Membrii aparținători partidului național român sunt recercați să ia parte în număr cât mai însemnat.

Congresul internațional al presei.

După închiderea celui de al XI-lea congres al presei din Bordeaux a avut loc un banchet, la care a asistat și ministrul de externe, Pichon. Primul care a vorbit a fost dl Durault, prefectul departamentului Gironde, care a toastat pentru adunare și pentru capii tuturor statelor, cari au trimis reprezentanți la congres.

Președintele comitetului presei locale, dl Gounouilhon a toastat pentru ministrul Pichon, Wilhelm Singer de asemenea.

În urmă a luat cuvântul senatorul Adrien Herbrard, editorul ziarului le »Temps«, care a lăudat prosperitatea provinciei în care se află orașul Bordeaux și în sfârșit, ministrul Pichon a ținut un mic discurs, care a fost foarte mult aplaudat și pe care îl rezumăm aci.

»Mă simt mândru, a spus ministrul, de onoarea pe care mi-a făcut-o guvernul trimițându-mă aci, spre a prezida această serbare.

Guvernul și-a adus aminte că trimițându-mă aci vin nu numai ca ministru de externe, ci și ca fost ziarist. Dacă apoi mi-ar fi dat să a'eg în ce calitate trebuie să mă prezint aci, apoi nu aș mai sta cât de puțin pe gânduri și aș putea de aceea de membru al presei, care mi-a lăsat cele mai durabile aduceri aminte în viața mea politică. Vă exprim deci colegi întreaga mea simpatie. (Aplauze). Presei îi datoresc eu tot aceea ce sunt și cu activitatea zilnică la ziar mi-am făcut eu educațiunea spiritului, chiar și polemica zilnică, care uneori nu prea este dreaptă.

Nu cred că mă vei desmînți, iubite Herbrard, căci dta conduci un mare ziar, cu care am polemizat adeseori.

Am găsit însă contrabalanța pornirilor mele și firul ce trebuie să pui cugetărilor. Am învățat din presă toleranța, care trebuie să fie cea dintâi virtute a unui om politic. (Aplauze furtunoase).

În societatea ziaristilor, căreia aparțin de 27 ani și căreia i-am dat și-i voi da sprijinul în totdeauna, am învățat să cunosc interesele și drepturile unei corporații, care adesea au fost calomniate. Presa însă, cu toate calomniile în-

dreptate în contra ei, este cea mai bună școală a raționamentului și a chestiunilor sociale.

Ziaristica mai este apoi cea mai bună școală pentru diplomație. Nimic nu este mai pregătitor ca ziaristica pentru studiul drepturilor popoarelor, pentru studiarea relațiilor dintre guvern și popor. Siguranța și iuțea informațiilor, legăturile ce se fac între ziaristii diferitelor țări, convorbirile și vizitele, toate acestea dovedesc sforțările ce le fac interpreții opiniei publice din toate țările.

Un congres ca acesta este o manifestațiune de mare valoare, căci el pregătește o înțelegere generală (aplauze).

Era deci natural ca guvernul republicei să trimeată între dv. pe ministrul său de externe. Nu era vorba numai de o cinste pentru presa franceză, ci și de a cunoaște pe reprezentanții presei străine, urmărindu-le discuțiile.

Beau în sănătatea presei străine și a celei franceze și pentru prosperitatea orașului Bordeaux, unde a avut loc acest congres.

Seria toastelor a închis-o secretarul general al congresului, dl Taunay, care a mulțumit ministrului.

Cel din urmă raport.

Adaursi făgăduite la sărbările bistrițene.

Mărunte.

Îmi pun mâna pe inimă și mărturisesc cu vorba deschisă: cele scrise până aci n'au fost măcinașul cel mai mărunt ce poate da moara mea. Mai c'aș putea zice, nici n'au fost mărunte.

Unui cronicar însă, cetitorii nu vor permite »licența poetică« a »abaterilor«, ci vor stărui să și îplinească vorba. Iată deci una într'adevăr măruntă. Cu povestirea ei, sper să primesc iertare mai vărtos dela cetitorii de sexul privilegiat.

Incep.

O domnișoară, d'șoara Bal, de-mi aduc bine aminte — din ce oră e vorba de un »act public«, și chiar gândul săvârșitorilor a fost la publicitate, *nomina* nu pot fi *odiosa*! — a dat o sărutare unui domn (neînsurat), cu condiția, ca dânsul să plătească 10 cor. în casa Astei. Va să zică, 10 coroane o sărutare în beneficiul Astei!

Nouăzeci de procente din oamenii noștri, vor tresări întâiașdata de întrebarea: oare pe al cui nume se vor publica cele 10 cor. ca suprasolvire? Celelalte 10% însă vor simți o mare părere de rău, pentrucă nu li-s'a dat să fie martori

la acel act și să-și poată exprima suveranul lor dispreț pentru neiertata îndrăzneală a domnișoarei.

Abia doi trei, în calitate de excepții, (domnule Ciura, bea un păhar și în sănătatea ăstora!) vor privi lucrul mai cu sânge rece, și vor da cu socoteala, zimbînd: negreșit, d'șoara Bal (ceia!ți ar zice: »respectiva«) o fi auzit ceva de »Școala liberă« de lângă Paris, a socialiștilor, instituită pentru propagarea unei noi morale, în care drepturile naturale nu sunt supuse la ascheză, și mai cu seamă »ipocrizia necesară« este atacată prin suprimarea falșelor apucături de pudoare.

Nu știu, avea-vor ei drept, sau nu vor avea. În țări, noastră societate, cu moravurile de calapod, importate fără probă, — paie, desigur își vor aprinde în cap. Până și Machiavelli ar păți-o urit, de data asta, cu principiul lui mai mult egoist decât altruist. Scopul scuză mijloacele a zis el, a crezut și d'șoara Bal, — însă odată cu capul nu o să recunoască cei neinteresați și neînțeresate. Cu aplicarea până la extrem a unui principiu — vor zice severii — ne pierdem echilibrul, se strică ordinea, ne demoralizăm! Toate își au un cumpăt. Și gluma ca gluma, iar jertfa ca jertfa — dar și în fața alt'ruului trebuie să vii cu sfiala cuvenită, și cu deplină toaletă!

Mai domol! vor replica excepțiile, doar nu s'a spart gaură în cer, și să ne mai obișnuim și noi de-a privi lucrurile în ființa lor naturală. Pentru binele obștesc, vie și cerșitorul murdar de-și pue gologanul pe altar. Apoi, cum a'ții au pornit modest colectă cu *banul* de zece, de ce nu-i în drept d'șoara, de-a porni o colectă cu *hârtia* de zece? Bine înțeles și *merci* ul trebuie să fie apoi în proporție! Pentru *banul* de zece, nime n'o fi cerut o sărutare...

Și așa mai departe.

Toți raportorii sunt în credința că cetitorii sunt curioși, în cea mai mare măsură, și de părerea lor. Iată-o deci și pe modesta a celui de față:

»Toate semnele sunt pentru convingerea mea, că d'șoara ar fi dat sărutarea și fără de cele 10 cor.

E bine să păstrăm uneori titlurile, dar și fără de asta:

Cele multe înalte!

Încă una măruntă, dar puțin mai serioasă. E caracteristică pentru dragostea ce ne-o arată pas de pas nu numai »hegemonii« cei mari, ci chiar hegemonii cei mici. Pentru politeța lor apoi chiar.

Se făcea... dar nu e vorba de un vis în ziua mare.

— Pe femeia, căreia tu i-ai zis mamă și pe care eu n'o cunosc, ți-a scos-o D-zeu în cale, ca să te apere cu iubirea ei de toate primejdiile.

Eu am fost pentru tine marea infuriată, care voiam să te înghit în toată clipa. Ea a fost farul, care ți-a luminat drumul, care ți-a împrumutat nădejde și ți-a ajutat să scapi de furia mea.

Șapte ani, de când trăim împreună, tu ai fost mort pentru ai tăi și pentru lume. Tu ai trăit numai pentru mine. Am voit să te subjug, prin orice, prin crimă, prin păcat, dar nu mi-a succes.

Te-am făcut să ajungi în cea mai mare mizerie, să-ți fie rușine a ieși între oameni, te-am adus în mansarda asta, să te răsvrătești, să comiți omor, ori să fugi și să mă lași, ca astfel mai ușor să te pot stăpâni sufletește.

Dar bunătatea, răbdarea și iubirea ta au fost fără margini.

M'ai stăpânit tu, cu sufletul tău înălțat și cu inima ta distinsă.

Durerea, că nu te pot robi cu desăvârșire, m'a pus la pat. Și tu de un an întreg te 'ngrijești de

mine cu cel mai mare simț de jertfă, de mine, care ți-am făcut cel mai mare rău în viață.

— O nu, nu mi-ai făcut nici un rău, crede-mă.

— Cel mai mare rău eu ți-l-am făcut. Am fost o plagă pe sufletul tău. Șapte ani întregi te-am făcut să nu lucrezi, te-am făcut să suferi în cea mai extremă lipsă materială, nedându-ți în schimb nici cea mai slabă rază de iubire caldă, sinceră. Și tu și acuma mă iubești. Ești un suflet mare, dragă Lisandre, iar eu sunt cea mai păcătoasă ființă pe pământ.

Unde am fi noi azi, dacă te-aș fi lăsat stăpân pe voința ta, pe iubirea ta și pe capacitatea ta de muncă!?

Dar tu ai să mai trăiești. Mai ai timp să muncești și să iubești. Uite, îți rămâne fetița... Ah, Dumnezeule, păcatul meu cel strigător la ceru i-a oprit fetiței mele graiul. Mi-s'a arătat semn, dar nu l-am înțeles.

De azi înainte vei munci liber, vei sădi în fetiță sufletul și inima ta — și vei avea casă, vei avea masă, vei avea fericire, va fi cine să te iubească.

Eu trebuie să plec, căci nu sunt vrednică de a mă bucura cu tine.

Lisandru înghenunche și se roagă cu lacrimi în ochi...

— Da, sunt vrednică de osândă. Inima mea n'a cunoscut iubirea, nici credința, sufletul meu a fost orbit de nesinceritate și de păcat.

Tu te rogi pentru mântuirea mea, tu nu vrei să știi de răzbunare, nici acum după ce ți-am mărturisit păcatul.

Lisandre iartă-mă, iartă-mă, că te-am făcut să suferi atât de mult — *din răzbunare*.

Lisandru, cu ochii scăldați în lacrimi, se ridică și o îmbrățișează. Ea nu se poate mișcă... După câteva momente i-se deschid buzele și i-se aude glasul profund:

— Îți mulțumesc... îți mulțumesc, scumpule pușor... Parcă se luminează înaintea ochilor mei... Adă-mi fetița, să mai pun odată mâna pe ea...

Înainte de dejun, dacă beai un jumătate de poc al de apă amară o o o

Igmândi

alui Schmidthauer,
stomacul neregulat îl aduce în ordine în decurs de 2—3 ore.

Medicament foarte bun pentru împiedicarea boalelor intestinale, tot așa are efect admirabil în boala de stomac, în testine și de sânge, tot așa în contra îngrășării, contra trolnei, respirării grele, gâlbănare, umflarea ficatului și fierii, diabetă, vândă de aur, podagră, reumă și multe boale interne. Comanda se pot face la Schmidthauer Lajos, farmacist în Komarom. Se poate căpăta în fiecare farmacie mai confunde cu lă apă amară.

bună și prăvălie de coloniale. Prețul unei sticle mici 30 fil., mari 50 fil.; să nu se

Se întâmplase la primirea comitetului central în gară. Bistrițenii »erau afară« în deplin stat-major, — comitetul de încvartirare era gardă — și se strinseră curioși lângă coboririle trenului ce-și dăduse sufletul. Din el, ca din celebra balenă biblică — ori să zicem mai poetic: ca din funtea purtată de lebedă a lui Lohengrin — se deteră jos, zoriți de grija birjelor și nesiguri de neorientare, o grămadă de oaspeți, un întreg firmament, adică o cădere de firmament, în miez de zi. (Imagina asta hiperbolică mi-a inspirat-o o strașnică călcare pe bătăături!) În adevăr și-se întunecă vederea de atâta strălucire, de atâția oaspeți distinși — înșirați în raportul oficios. Nu-mi mai cereți catastiful lor.

Ca în toate ale noastre, lucrurile au mers și la primire după cea mai dragută și cea mai naturală ordine a întâmplării. În sfârșit ceremoniile regale, unde până și ținuta mânilor este înaintea studiată, iar locul și unde are să stea cutare și cutare este însemnat cu var pe parchet... ei, aceste ceremonii sunt urcioase. La noi doar singur oratorii vor fi având puțină osteneală — înainte.

Dar, să nu stăm pe loc. Oaspeții, coboară... Mai cu chin și mai cu vai, se constituiesc cele două tabere, ale primitivilor și ale sosiților, gata de-a se război cumplit, gata de-a porni una asupra celeilalte, cu armele tocite — ale bucuriei și bunătații. Dincolo, iasă în relief extraordinar de simpatică figură senină a viceprezidentului, acum prezident. În dreapta lui mai la distanță, secretarul administrativ, cu o față foarte serioasă. (Celălalt secretar, mai puțin grav, însă foarte periculos concurent în simpatii, viceprezidentului, nu așteptase de-a binele să oprească trenul, și dete fuga la birje. Venise anume cu doamna și cu sora — singura împrejurare ce-l mai scuză înaintea comitetului de încvartirare, care, pe urmă eră să facă capital din acest atestat de paupertate, anticipat poate pentru — a treia zi!)

În stânga dl Ivan, cu o expresie neutrală. Iar împrejur — cine s'a putut îmbulzi mai bine.

Dincoace, afabilitatea degajată a părintelui protopop din loc, pe care până la sfârșitul serbărilor nu l-am putut deosebi de dl Ivan. Contrapunctul pentru gravitatea secretarului administrativ, îl dădea secretarul despărțământului dl dr. Onișor. Și Goga își avea un vrednic adversar în tabăra contrară. Neobositul (epitetul nu-i de șablon în rândul acesta!) și de toți iubitul dr. Tripion, ca suprem comandant al serviciilor de încvartirare, alergă într'una, de colo până colo, suflând din resputeri trimbiță, cu semnalul dela Pănade, însă, spre mica ciudă inevitabilă, nu cu acelaș rezultat.

Aceasta era înfățișarea câmpului de luptă. Mă poate invidia Omer, pentru zugrăvirea lui?

Lisandru trece la leagăn, ia fetița în brațe și o aduce lângă pat. Alina tinde mâna s'o prindă. Fetița tresare...

— Eu vă las, dar nu vă uitați de mine...

Fetița, care până acuma privise lung în ochii Alinei, strigă pentru întâia oară în viață:

— Mamă...

Alina își deschide ochii, fața i-se înseninează, un zimbet dureros i-se arată pe buze, dar nu mai poate vorbi.

Clipește din ochi de câteva ori și rămâne apoi nemișcată.

VI.

Lisandru s'a retras într'un orașel de munte cu fetița și cu mamă-sa.

A reînviat legăturile cu Nichita și cu Marina, se interesează de aproape de soarta lui Petrișor și în fiecare an cercetează cu toții mormintele părinților săi și pe al Alinei, rugându-se pentru sufletele lor.

Toată mulțumirea și-o găsește în munca stăruitoare pentru ai săi și pentru alții, muncă, pornită din cea mai largă iubire altruistă, care înalță, care ferește.

— Sfârșit. —

O mână și un joben se ridică în văzduh: tăcere! Ce se întâmplă de aici încolo cam știți și dv. Pot fi deci scurt.

Părinte prot., director desp. dă vânt bucuriei ce stă să-l înădușe în piept. Urale de contribuție.

Viceprezidentul face acelaș lucru, potrivit după calitate. E mai emoționat; dacă nu de alta cel puțin de cale lungă. Glasul, tonul, clipirea ochilor li este tot așa de simpatică, ca întreagă înfățișarea...

Și aci se întâmplă, ce de altmintrelea numai în actul al 3-lea al tragediilor antice se mai întâmplă.

Când era mai în toiul frazelor simpaticul orator, când se entuziasma mai cucerilor pentru noblele roade ale culturii, când nimăruia nu-i trecera prin minte, în sfârșit — se aude o şuierătură aspră, un răcnet bine articulat: Vigyázz!, câteva explicații mai detaliate, și abia cât avurăm a ne feri mai înlături, un locomotiv bine hrănit, bălaurul epopeelor, trecuse repede peste câmpul de luptă, înfrățind taberele ce adineori stăteau față în față.

Un zimbet sarcastic pe mitra bălaurului, un zimbet resignat pe fețele noastre, oratorul însă nu și iese din sărite, cum ieșise de pe șine. Vorbele își urmează calea apucată.

Ca reporter însă și aci numai decât mi-am făurit părerea mea. O concluzie și o morală.

Concluzia: figura distinsului nostru viceprezident nu i o fi locomotivei tocmai așa de simpatică ca nouă.

Morală: în careva program național al nostru să se iee încă un punct: cerem aplicarea funcționarilor de-o limbă și de-o lege cu noi, și la căile ferate!

Ori, de ce? Ar fi păcat de ce avem noi mai scump, de răsul mângâietor...

Sever Dan.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 1 Octomvrie. n. 1907.

— **Fericitorul grănicerilor**, blagoslovitul și binemeritul lor conducător, consilier aulic și mare deputat cu suflet gol și cu pungă plină, Măria Sa *Burdia* Szilárd, își continuă turneul printre alegători, unde e așteptat cu porți triumfale, ca împărații romani. Presa coaliției ia notă cu deosebită satisfacție despre acest turneu, afirmând, că președintele comunității de avere a grănicerilor este primit cu osanele chiar și în comunele, cari au votat cu candidatul național. *Burdia* e mult laudat. Dela el se așteaptă mântuirea, căci el spune cele mai drepte cuvinte: irebue să fim una cu maghiarii, căci numai dela maghiari putem aștepta ceva. Bunăoară: deputăție, rangul de consilier aulic, bruder cu miniștrii, parale pentru a cumpăra »Poporul Român« și alte multe bunătați pământești. Numai la drepturi pentru popor nu se gândesc cei dela stăpânire.

— **Cum e pe moșia contelui Andrassy.** »Népszava« scrie următoarele:

»Contele Andrassy Gyula are la Csegere 2000 jugăre pământ, pe care l-a dat în arendă unui anume domn Arnold Guttmann, care cruțând cheltuială și osteneală, s'a străduit să creeze pe moșia actualului ministru de interne o așa situație pentru muncitori, de care nici cei mai bătrân *kuli* (lucrător chinez) nu-și aduc aminte. Hrana servitorilor și muncitorilor, și toată purtarea administrativă, este nu se poate mai mizerabilă. Despre apărarea muncitorilor nici nu se poate vorbi. Locuința servitorilor e curată peșteră, în care ploaie ca afară. La mașina de treerat vezi lucrând aproape numai băieți de 12—14 ani, cari lucrează până noaptea la 10 ore«.

Ce-i pasă însă contelui, numai jupânul Guttmann (ce ironie și cu numele acestea!) să-i aducă regulat prețul arendei!

— **Automobil public în Arad.** De azi începând pe străzile orașului nostru circulă un automobil pus la dispoziția publicului. A venit la timp, căci tramvaiul din Arad este un anachro-

nizm de ris. Automobilul este mare, Incap 40 persoane, umblă sigur și bine și face mari servicii îndeosebi pentru cei-ce se vor să meargă la gară.

— **Opera din Arad se deschide** Vineri, cu »Ernani«, în care va cânta apreciatul tenor *Cavaler Ferrari d'Albaredo*. Peste vară, numitul tenor a cântat pe multe scene din Ungaria, secărând pretutindeni simpatia publicului. Noi nici nu ne putem închipui opera din Arad fără dsa. Il admirăm de când a cântat pentru primaoară, în teatrul de vară din Arad și d'atunci încoace n'am avut de înregistrat decât tot succese, una mai completă decât alta. Nu ne îndoim că și în stagiunea ce începe d'Albaredo va fi centrul de atracțiune a amatorilor de muzică din Arad. Un așa tenor doar' numai în operele din capitală se poate află Trupa aradană se poate felicita că îl are în sinul său.

— **Iar s'a mântuit patria.** Sub titlul »placate secrete«, presa maghiară scrie că la Erdőszáda, în Sătmar, judele cercual a pornit cercetare pentru agitare contra preotului Dionisie Bran, care ar fi lipit afișe (placate) agitatoare, și contra învățătorului Alexandru Anderco, care ar fi folosit în școală hartă (mapă) dacoromână... Judele va fi avansat!

— **Caruso**, renumitul tenorist italian, care a fost judecat în New-York pentru un nevinovat incident în grădina zoologică, a sosit la Budapesta, unde va păși astăseară în opera *Aida*, în rolul lui Radames.

— **S'a scumpit laptele în Budapesta.** Litru de lapte s'a urcat dela 20—26 fileri la 28—30.

— **În Austria** vr'o 70 mii slujbași dela căile ferate s'au pus în grevă.

— »Napló« din Cașovia publică din peana unui oarecare Bartha István o corespondență din Brașov, relatând succesul mare al culturii maghiare în acel oraș: cei din România, cari petrec vara în vilegiatură, ar fi cercetând adecă și ei, seară de seară, teatrul de vară unguresc. Noi credem însă că numai *ovreii* din România, cari inundă vara Brașovul, aduc această închinăciune teatrului unguresc! «E atât de dulce să auzi pe promenadă cum boieresele române fredonează arii din operete ungurești ca Göl Baba... O mulțumire dulce ne cuprinde», — scrie numitul corespondent.

Boierese cu părinți — perciunați!

— **Regele Saxoniei se însoară iar.** E vorba să ia o prințesă prusiană. S'au și făcut interveniri la Vatican, ca acum, după ce Luiza, fosta soție a regelui, și așa s'a măritat, papa să desfacă legătura și să dea voie și regelui să se însoare, fiind mari interese de stat, cari reclamă asta.

— **Vizite frățești.** Cu privire la vizitele în Bucovina ale românilor de frunte din regat, citim în »Apărarea națională« din Cernăuți:

»Săptămâna trecută școala profesională pentru prelucrarea lemnului din Câmpulung a fost vizitată de către fostul ministru Poni și de actualul ministru de interne Ioan Brătianu, cu soția sa. Acești domni s'au interesat mult de vechiu mobilă română care se cultivă de această școală cu un succes strălucit, aducând școlii elogiile cele mai frumoase. Ministrul Brătianu a comandat mai multe mobile la absolvenții acestei școli și mai ales copii de pe lucruri vechi pentru muzeul etnografic care se va deschide în curînd în București«.

— **Logodnă.** Dl Gavril Iovan inv. în Sabolci s'a logodit cu dșoara Mărioara Teaha fiica părintelui Filip Teaha din Ineu (Bihor), în ziua ce 13/26 Septemvrie 1907 în Ineu. Felicitările noastre.

— **Pentru votul universal** — scrie »Drapelul« — s'a ținut alaltăieri în grădina »Concordia« din Lugoj o mare adunare a lucrătorilor socialiști. Încă aici o adunare socialistă din Lu-

goj n'a fost așa de bine cercelată ca adunarea de Duminecă. Au fost peste 500 persoane. Au rostit discursuri energice pentru votul universal St. Mihelyi (Lugoj) în limba maghiară, I. Crețu (Budapesta) și Sava Demian-Ștrengar (Arad) în limba română, iar în limba germană tot St. Mihelyi. S'a spus, că Regele și guvernul au promis votul universal, dar guvernul a tot amânat chestiunea și nici acum nu are de gând să introducă adevăratul sufragiu universal, secret, cu votare în comune. Toți oratorii au fost făcuți atenți de căpitanul orașului să se țină strict la obiect și să nu agite contra autorităților și a claselor. La dispoziția căpitanului erau foarte mulți polițiști și gendarmi. Dar nu a fost nici o lipsă de ei, căci adunarea a decurs în ordine și fără tulburări. S'a primit o moțiune, în sensul căreia muncitorii din Lugoj în semn de demonstrație pentru votul universal nu va lucra în 10 Oct., atelierele, oficiile și prăvăliile să fie închise, muncitorii se vor aduna în grădina »Concordia« și vor manifesta pentru votul universal.

— **Din Fenlac** ni-se scrie, că părintele Moise Babescu acum nu de mult a ieșit din altar cu un pachet mare de ziare: era »Lumina« kosuthistă, pe care a împărțit-o între popor.

Ce zici la asta, părinte Moise?!

Așteptăm răspuns.

— **Apponyi răspunde lui Björnson.** »Budapesti Hirlap« ce ne-a sosit publică între noutățile zilei un fel de răspuns, ori mai bine, jelană lui Apponyi în contra lui Björnson, care — zice marele jesuit — s'a mărginit numai să-l acuze, dar prin nimic nu poate dovedi că el ar apăsa un popor ori un individ măcar.

Il știam om îndrăzneț pe Apponyi: dar la atâtă îndrăzneală, mărturisim că nu ne-am așteptat.

Cum; nu e dovedit că el face o politică agresivă? Că vrea să ne topească?

Lucrul acesta și Apponyi numai pe pagina a 7 a unei foi ungurești îndrăznește să-l afirme!

— **Examenul de calificare** preotească s'a ținut în Caransebeș în ziua de 30 Sept. Din 11 teologi 4 au ieșit de clasa primă ș. a. Pantelemon Ardeleanu, Ioan Enuica, Virgil Musta și Aurel Simu, 2 de clasa II ș. a. Petru Șușan și Petru Vuc, și 5 de cl. III. ș. a. Alexandru Blașiu, Traian Atnăgia, Ioan Bogoevițiu, Emil Domșa și Pompiliu Popoviciu.

Examinatorii au fost, ca prezident: I. Pr. Cuviosni Părinte Arhimandrit Filaret Musta, membrii: dr. George Popoviciu, protopop și deputat dietal și Andreiu Ghidiu protopop.

— **Profete deținute.** În Budapesta au fost deținute cinci femei, cari preziceau viitorul, mai ales din cărți de joc, celor ușor crezători. În felul acesta câștigau bani mai mulți, decât muncind.

— **Automobilisti.** Cu prilejul unui concurs de automobile ce s'a făcut alaltăieri la New-York, un proprietar cu numele Smelzer și-a pierdut viața. Pleznind adecă pneumatic automobilului, n'a mai fost stăpân pe automobil și astfel mergea cu o viteză de 100 Kilometri pe oră, până ce s'a lovit în grilajul de sârmă în dosul căruia erau spectatorii concursului. Smelzer a rămas mort, din public sunt doi răniți mortal iar 20 răniți mai ușor.

— **In contra bancherilor Fischer și Riesz,** cari au desertat din Budapesta, s'au însinuat până acuma 112 păgubiți. Suma defraudată, după datele de până acuma este de peste nouă sute de mii.

— **Catastrofă pe calea ferată.** Trenul express care mergea ieri dela Edinburg la Glasgow, s'a ciocnit cu atâtă putere de o mașină care sta în drum, încât a răsturnat-o. Dintre pasagerii din tren 50 sunt grav răniți.

— **Răspunsul Italiei în afacerea Montignoso.** — Din cercurile diplomatice se anunță

că guvernul italian răspuns guvernului imperial german, că predarea preziciei Monici se poate face numai cu autorizarea tribunalelor italiene.

Acestea însă nu vor permite cu nici un preț ca agenții secreți din Saxonia să întrebuițeze forța pe pământul Italiei.

— **Nebunia din Belgrad.** Se anunță că numitul Milan Novacovici, redactor la ziarul »Ota-cibina« și Maxim Novacovici, locotenent de jandarmerie în retragere, și cari se aflau deținuți la prefectura din Belgrad, s'au suriat dimineața în camera inspectorului închisorii, au luat de acolo două puști și un revolver cu 98 cartușe și alte 2 revolve cu 30 cartușe și s'au baricadat apoi în camera lor, ce da pe stradă, deschizând un foc viu de pe fereastră asupra trecătorilor. După ce nu le-a mai rămas decât două cartușe, s'au sinucis, trăgându-și-le în cap.

O mare mulțime se afla adunată în fața prefecturii; mulțimea însă este absolut calmă. Doi jandarmi au fost răniți.

Milan Novacovici se arată în ultimul timp foarte excitat, Maxim Novacovici a mai fost în mai multe rânduri internat într-o casă de sănătate. S'a deschis o anchetă. În oraș domnește liniște deplină

— **Moartea unui viteaz.** În Poeni a murit după o lungă și grea suferință, un bătrân venerat anume George Cruce.

De viața lui se leagă multe fapte vrednice de relevat, printre cari cea mai importantă este că numitul a fost pe vremuri unul din cei mai aprigi luptători pentru cauza românismului în Transilvania, iar la 1848 G. Cruce a luat parte la revoluție.

În multe lupte și-a atras admirația lui Avram Iancu, care l-a înaintat la gradul de »Purtător de steag« al escortei sale.

După moartea lui Avram Iancu, George Cruce a părăsit Transilvania, trecând în România, unde însă n'a stat decât prea puțin, căci a trecut din nou hotarele străbătând toate ținuturile locuite de români, vizitând pe frunțașii neamului cu cari a avut consfătuiri, punând la cale multe proiecte, toate pentru binele românismului.

Sunt 15 ani de când »stegarul lui Avram Iancu« — nume sub care era cunoscut de toți — a trecut din nou în România, de astădată bolnav și doritor de odihnă. A stat în Iași câțva timp, apoi s'a retras la țară unde a murit.

— **Balon căzut în mare.** Unul din baloanele, cari au luat parte la întrecerea aranjată de Aero-clubul din Paris, a căzut în mare cu doi aeronauți. Din fericire cei doi nenorociți au fost salvați de un vapor german și duși în Anglia la Dover.

— **Anunțiu.** În numele comitetului parohial al parohiei române gr.-or. din orașul Bistrița, rog pe toți acei prea stimați domni, cari parte ca privați, parte ca reprezentanți al parohiilor române, sau alte corpuri morale, au primit apelul cu lista de colectare exmisă în favorul zidirii unei biserici române gr.-or. în orașul Bistrița, se binevoiască și să ne retrimită apelul și listele îndărăpt, cel mult până în 1 Octomvrie a. c. ca pe de o parte să ne putem face dare de seamă tuturor celor interesați. Cu stimă: Dr. Vasile Pahone, președintele comitetului.

— **Săpun de viorea de Parma.** Sub această numire de câțiva ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de vioare? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare se nu întrebuițeze acest săpun, numai ca să-i tindă mâna de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil., 3 bucăți 2 coroane 20 fil. Pregătește Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă, Miskolcz. Se poate căpăta în Arad în drugheria lui Vojtek și Weisz, Lugoj în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

— **Aduc la cunoștință, mult on. public, că am deschis birtul „888“.** Eucătărie foarte gustoasă, burgheză maghiară. *Vinuri curate proprii. Bere de curte dela prima societate maghiară pe acții, pentru bere. Un pahar 16 fileri, pahar mare 24 fileri.* Rugând părtinirea mult on. public, rămână cu stimă **Répassy Pál.**

Economie.

Acțiunea săcuiască, adecă pomană săcuilor! Înainte cu cinci ani s'a pornit o acțiune în favorul săcuilor. Preau cu grămada acești viguroși fii ai neamului unguresc. Guvernul și-a pus deci gând să-i scape.

Acum ministrul de agricultură publică o broșură în care se arată câte de toate s'au făcut pentru săcui, din vistieria țării.

Să arătăm și noi pomană ce s'a împărțit. Pentru încurajarea culturii vitelor s'au împărțit între 2660 economi 3384 vaci și viței, în valoare de 1,011.466 cor.

S'au dat gratis, d'asemeni 27 armăsari, în mai multe sate.

S'au dat 1908 scroafe, în valoare de 171.500 coroane; 6917 oi, în valoare de 124.520 cor.

S'au dat apoi 106 pluguri, 51 grape, 52 mașini de sămănat etc. în valoare de 52.000 coroane.

Pentru ajutorarea culturii galițelor, deasemeni s'au dat găini, cocoși, ouă.

Așa pomană mai rar!

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 2 Oct. 1907.

INCHEEREA la 1 ORĂ :

Grâu pe Oct. (100 klg.)	22:18—22:20
Secară pe Oct.	19:06—19:08
Ovăs pe Oct.	15:44—15:46
Cucuruz pe Mai 1908	13:52—13:54

INCHEEREA la 4 ORE :

Grâu pe Octomb.	22:22—22:24
Secară pe Oct.	19:06—19:08
Ovăs pe Oct.	15:48—15:52
Cucuruz pe Maiu 1908	13:50—13:52

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul :

Grâu	
De Tisa — — — —	20 K. 85—21 K. 45 fil.
Din comitatul Albei —	21 » 45—21 » 85 »
De Pesta — — — —	21 » 15—21 » 65 »
Bănățenesc — — — —	21 » 80—22 » 05 »
De Bacica — — — —	21 » 80—22 » 30 »
Săcară — — — —	18 » 80—19 » — »
Orzul de nutreț, cvalitatea I.	15 » 55—15 » 75 »
» de cvalitatea II —	15 » 35—15 » 55 »
Ovăs » I — — — —	» — — — — » — »
» » II — — — —	» — — — — » — »
Cucuruz vechiu — — — —	» — — — — » — »
» nou — — — —	13 » 40—13 » 60 »

Redactor responsabil **Ioan N. Iova.**
Editor-proprietar **George Nichiu.**

Slăbiciunea

provenită sau din nedesvoltarea organelor, sau din boală, se vindecă repede prin Emulsiunea SCOTT, care se poate numi de medicament nutritiv, fiindcă puterea lui vindecătoare e neîntrecută și pe lângă aceasta

e gustos și se mistue ușor.

Și cel mai îndărătnic bolnav se obișnuiește ușor cu Emulsiunea lui SCOTT, care nu produce greutate nici în stomacul cel mai slab.

Prețul unei sticle originale 2 cor. — — — 50 bani. — — —

Se capătă în toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunii vă rog să observați marca care prezintă un pescar.

Mijlocul cel mai bun de înfrumșețare din lume!

Crema de față Regina

care pentru însușirea neîntrecută de frumșetate la expoziția din 1900 Paris a fost premiata.

Crema Regina curată în timpul cel mai scurt față de orice catifelată. **Un borcan 1 cor. 40 fl.**

Pudra Regina se recomandă ca cea mai bună dintre pudrele de pân' acum cunoscute. Se vind în culoare albă, roză și cremă. **O șcutulă 1 cor. 40 fl.**

Sapunul crema Regina e sapunul cel mai bun de toaletă pentru înfrumșețarea feței. **O bucată 70 fl.**

De vândut în laboratorul chemical a lui

Temesváry József, apotecar
SZEGED, Petöfi Sugár-ut

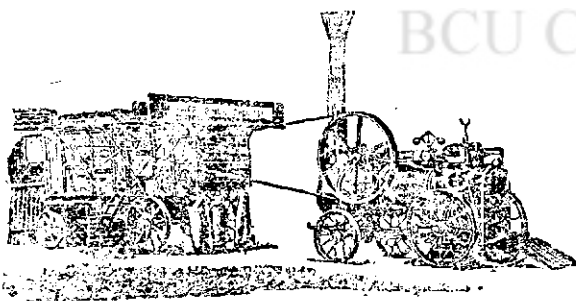
și la **Török József, apotecar, Budapest, Király utca.**

Moară

cu o circulație mare din cauză de mutare

e de vânzare

împreună cu întreaga ei construcție pe lângă condițiuni avantajoasă. Adresa în Administrație.

Provisiuni de mașini cu vapor
LOCOMOBILE

făcător de jirezi de paie

în formă întrebuintată și cu dregere

se pot căpăta pe lângă condiții de plătire foarte favorabilă la firma

SEIFRIED HUGÓ

BUDAPEST, V., str. Katona József 17.

Prăvălie nouă! **Fischer Mór** Prăvălie nouă!

ARAD

Piața Andrassy 20.
(Palatul Fischer Eliz.)

Magazin bogat asortat de cele mai bune

articole de porțelan

sticlă,

LĂMPI

RAME,

argintărie-china și alpacca
obiecte de lux și tacâmuri.

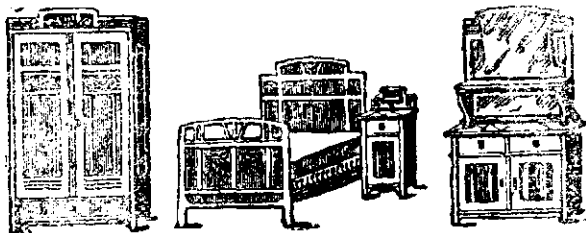
Jucării de copii. Păpuși.

TRUSOURI DE MIRESE.

Cel mai bun izvor pentru obiecte de ocazie și cadouri.

Rame din cele mai frumoase, se pregătesc repede și punctual.

Serviciu prompt și cu atenție!

Fabrică de mobile.

Cel mai ieftin izvor de a procura mobile
e în TIMIȘIORA.

Mare magazin cu tot felul de mobile pentru mirese, dormitoare, saloane, cafenele, hoteluri etc., dela cele mai simple până la cele mai elegante.

Primesc tot felul de aranjamente pentru birocouri de cancelarii și bolte, pregătirea meselor de biliard după deseme date sau planuite și desemnate de mine; nu altcum și tot felul de lucruri și mobile pentru edificii cari aparțin branșei măsuritului.

Onoratul public poate fi sigur de lucruri solide și serviciu prompt.

Mobile se dau și pe lângă preț plătitibil în rate lunare.

În așteptarea comandelor, rămân

cu deosebită stimă:

FORMAYER ALBERT

fabricant de mobile în

Temesvár

Oravicza

Gyárvaros, 3 király-u. 6.

Fő-utca.

Se nu mai suferă nimeni!

pentru că poți scăpa de ori-ce durere provenită din răceală prin vestitul

Spirit de gheață (jégzesz).

E singura mângâiere pentru cei ce suferă de podagră ischiași și reumă.

Nu este numai un medicament indispensabil de casă, dar din cauza efectului grabnic și radical chiar o minune.

DI învățător-director Z. Szöke Albert din Panczélsech îmi scrie următoarele:

Spiritul de gheață

l'am primit cu mulțămită; mi-a făcut o mare bucurie, că în trei rânduri și anume la o durere de măsea, la durere de stomach, la durere de înțepenirea gâtului și odată la durere da cap l'am folosit cu deplin succes. Il recomand călduros ori-și-cui, căci e o adevărată binecuvântare pentru cei-ce suferă.

Mai cer 3 sticle mari.

Durerea de dinți și de cap înceată deloc de el.

La oboseală, simț de slăbiciune, la esofarea după lucrul greu, la împunsături din coastă, la scrintituri, la dureri de stomach,

de piept și la dureri de foale etc, după o singură frecare omul se simte ca de nou născut

Minunatul **Spirit de gheață** a întrecut D-Tale toată așteptarea mea, drept aceea mai cer șese sticle mici

din acest medicament escelent. Cu deosebită stimă

Kékellő

Josif László, paroch.

Dragă Dle apotecar! Binevoește a-mi trimite cu rambursă șase sticle mici din vestitul

Spirit de gheață (jégzesz)

cu întoarcerea poștei; căci au un efect foarte bun și se pot folosi cu un mare rezultat: și-l recomand foarte călduros ori-și-cui.

Dumnezeu să trăiască pe inventatorul spiritului de gheață.

Atkár

Bander Gábor, măsur.

E cu neputință a înșira nenumăratele epistole de recunoștință și mulțămită, prin cari e lăudat **spiritul de gheață.**

Aceste puține specimene dovedesc escelența și marea lui răspândire într'un timp foarte scurt, încât deja are și imitatori.

Inventatorul și unicul său fabricant este:

Szémann Ágoston

apotecar

HATVAN.

3 sticle mari sau 6 sticle mici trimit franco ori-unde.

Prețul: 1 sticlă mare 1 cor. 20 fl., sticlă mică 60 fl.

Fie-care sticlă e sigilată și numele inventatorului se află atât pe sticlă, cât și pe avisul de folosință.

Pe postă numai 3 sticle mari sau 9 sticle mici se poate trimite.

Să ne ferim de imitațiuni.

Preparațiuni de ACID-CARBONIC din Muschong-Buziás fürdő

noi aranjamente

expediază în afară de cartel o cantitate ori cât de mare

ACID-CARBONIC-LICHID

natural, chemic, din izvorul de acid-carbonic din băile Buziás, pentru prepararea apei gazoasă (soda) pentru restauratori și alte scopuri industriale.

Nu se poate confunda cu acidul-carbonic artificial care e mai fără spor. ● Serviciu de încredere, conștiincios!

Ape minerale și medicale de Buziás

în sticle de 1 și de 1/2 litre.

Au un efect neîntrecut pentru boale de inimă, rimich și beșică.

Apă de masă de prima calitate!

Lămuriri servește cu plăcere:

„Muschong-buziásfürdői szénsavmüvek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn“.

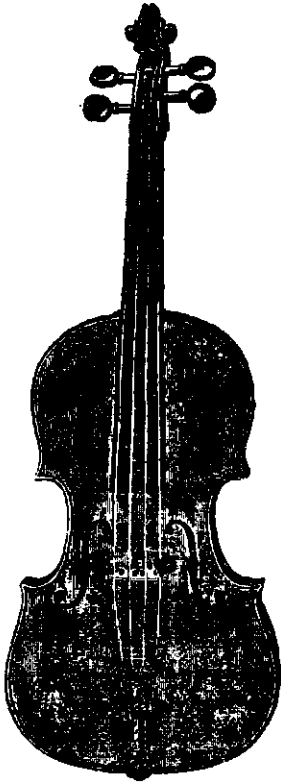
Adresa telegrafică: Muschong, Buziásfürdő. — Telef-interurb. 18.

Distins cu medalie de argint a societ. regnicolare de industrie.

Braun Mihály
măestru de muzicale
furnis conserv. din Cluj,
Kolozsvár,
Wesselényi M.-u. 18.

Vioare fine, viole și celo se pregătesc în atelierul meu. Coarde italiene veritabile, germane făcute din mațe, coarde de mine însumi fabricate. Paturi de vioară și tot felul de alte părți a vioarei. — Cele mai grele reparări se fac repede și artistic.

Cele mai moderne

mobile de fier și aramă
și cele mai practice

bănci igienice de școală

și mobilarea locuințelor, hotelurilor, spitalelor și a școlilor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune materiale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se liferează numai de către firma

Bernhardt Rezső utóda
Brassó, Fekete-utca 33. sz.

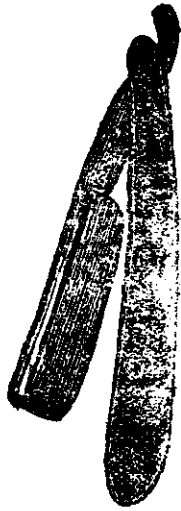
Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării.

Tejnor János

Timișoara-Fabric, str. Andrásy 18.

P. T.

După 25 ani de activitate la firma Karl Koch, im permit a aduce la cunoștință, cumcă m'am stabilit însumi sub firma susnumită.

Recomand numai fabricate de clasa primă ca: **cuțite de buzunar, bri-ciuri de ras, foarfeci de oțel, instrumente chirurgice, tacâmuri, unelte de grădină, bantage; legături la curarea morburilor se efectuează prin oameni experți. Ciorapi de gumi, specialist pentru mâni artistice, picioare și alte aparate ortopedice, preservative, ascuțiri, reparaturi, nichelări se efectuează garanție de oameni experți.**

TEJNOR JÁNOS,
instrumentar chirurgical,
cuțitar și convacat absolut.

**Prima Societate de Credit Funciar
Român din București.**

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 28 Septembrie a. c., urmează a se ține licitație prin oferte închise și fără drept de supralicitare, la sediul acestei Societăți, strada Colței Nr. 27, București, pentru vânzarea de veci a moșiei Căiuți din comuna Căiuți, plasa Trotuș, județul Bacău. Intinderea totală a acestei moșii este aproximativ de 4782 fălci sau 6848 ha. din care:

Ca 5203 ha. pădure, cea mai mare parte seculară, esențe fag, stejar și rășinoase,
Ca 597 ha. arătură,
» 294 » fâneață,
» 292 » pășune,
» 35 » vii,

iar restul livezi de pomi. locuri în sate, râpi, ape și prunduri.

Licitația va începe dela suma de lei 1.900.000 (un milion nouă sute de mii lei).

Garanția cerută la licitație este de lei 50.000 (cincizeci mii lei) în scrisuri funciare rurale.

Condițiunile speciale pentru vânzarea acestei moșii se pot vedea la sediul Societății în orice zi de lucru între orele 11 a. m. până la 6 p. m.

Ele fac parte integrantă din contract.

Ofertele trebuie făcute pe formularele date de Societate la care se găesc alăturate condițiunile speciale de vânzare.

Vânzarea rămâne definitivă numai după aprobarea Consiliului de Administrație.

Direcțiunea.

La Administrația noastră se află următoarele cărți de vânzare:

Almanahul „Petru Maior“	Cor. 4.—
„La Roma“ de I. Russu-Șirianu	2.—
„Aur“ Const. Hodoș	1.50
„Amicul Poporului“ Titu Vuculescu	1.—
Popescu. „Petru Cazacu“	1.60
Chendi: „Ioan Botezătorul“	1.—
Slavici: „Vatra părăsită“	1.50
Dr. Szabó: „Drepturile și datorințele“	5.20
dto „Lupta pentru drept“	2.—
dto „Judecătorii cu jurații“	—80
Pușcariu: „Juvenilia“	1.60
Manegăuțiu: „Reunirea Românilor“	4.—
Păcășianu: „Principiile politice“	2.—
dto „Libertatea“	2.—
„Monografia Brașovului“	4.—

La fiecare carte să se adauge 10 fil. porto.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4^{1/4}, 4^{1/2}, 4^{3/4} și 5^{0/0}, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spesele de întabulare, convertez datoririile de interese mari.

Resolvare grabnică, serviciu prompt.

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utca 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Primesc pe lângă onorar acuisitori de afaceri abili și demni de încredere.

Un talp bere de curte 9 cr.
O halbă 14 cr.

Avis!

Avis!

Cu deosebit respect aduc la cunoștința distinsului public, că

berăria orășenească de sub teatru

am luat-o în arândă

și acea voi ajusta conform tuturor recerințelor moderne. Din ziua aceasta voi avea cea mai excelentă bere de Kőbánya a primei societăți ungurești pe acții așa numită

BERE DE CURTE

apoi vinurile de sub podgorie de cea mai bună calitate. Cuina pe lângă prețurile cele mai ieftine totuși va corespunde cerințelor moderne.

Cu deosebită stimă: **Kánya Géza.**

Un talp bere de curte 9 cr.
O halbă 14 cr.

Inștiințare.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public din loc și jur, că în locuința mea din strada Bercsényi, nr. 8 Arad efectuesc tot felul de

planuri de zidărie

pe lângă prețurile cele mai reduse.

Insemnez că în urma praxei mele continue de 32 ani, mă nizuiesc ca în totdeauna să câștig îndestulirea onoratului public doritor de a zidi. Nu sunt membrul nici unei societăți și tot felul de zidărie o efectuesc cât mai curând.

Cerând sprijinirea, sunt cu profundă stimă:

Horváth József, măestru zidar.

Igaz Sándor

ciasornicar și giuvaergiu

ARAD, Piața Libertății

lângă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint călcat cumpără pentru prețul cel mai mare de zi, ori schimbă pentru alte obiecte de aur și argint.

Din cauze familiare
se vinde în grabă o

ospătărie

cu grădină, popicărie și cu tot aranjamentul

pe lângă preț redus.

A se adresa la administrație.

In Arad, str. Boros Béni 6
s'a deschis

magazinul

produselor de zidărie ale întreprinzătorilor zidari din Arad.

În magazin se află totdeauna pe lângă prețurile moderate: var, ciment, țigle, hărțile de cătran și alte materii de zidit.

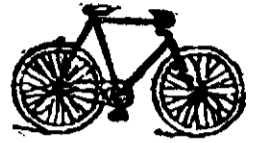
Cancelaria de planuri și întreprindere.

Dela mine **se pot procura**
mașini de cusut, economice și biciclete
cu prețurile cele mai reduse și
pe lângă solvire în rate.

Atelier reparator mecanic. Reparări se efectuează grabnic și punctual și în provincia.

Falk Imre,
Kolozsvár, Deák Ferencz-u. 30.
Széchenyi-tér 39.

Acuma a sosit

Untura de pește proaspătă
de Norvegia

fără culoare și miros, calitate escelentă.

Prețul unei sticle 2 coroane.

Contra

supărărilor reumatice
este escelentă

Spirtul Reuma

Încercat de atâtea ori cu succes.

Prețul unei sticle 80 fileri.

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

Rozsnyai Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331.

Nr. telefon 331.

Telefon 545.

Adresa telegrafică: Reppmann, Arad

Atelier de arhitectură alui

Reppmann Gyula

arhitect.

Cancelaria de arhitectură și întreprinderi de zidire:

Cancelaria filială: **ARAD, Weitzer János-u. 13**
(peste drum de poșta principală).

Cancelaria principală:

BUDAPEST
Baross-utca 46.

Primește tot felul

de lucrări de biuro în cadrul arhitecturii.

Planuri în stilul cel mai modern, precum și planul cheltuelilor, se angajază la prețuri ș. a.

Servește tot felul de lămuriri pe terenul arhitecturii.

Hopp Károly

cancelarie tehnică

ARAD, STR. SZÉCHENYI Nr. 5.

Planuri și execuții: Pentru provedere cu apă și iluminare precum și pentru colonii de motoare etc.

REPREZENTANȚA

fabricelor de specialitate de prima calitate.

Numai articole bune

se pot căpăta la

HEGEDÜS GYULA

prăvălie de parfumuri, rechisite de barberie în Arad

ANDRÁSSY-TÉR 15.

Mare asortiment de rachete veritabile englezești pentru tenis și mingii, folbaluri, mingii de gomă, coșuri de călătorie, cosmeticiuri francezești și englezești.

Au sosit becurile sistemul cel mai nou!

Cea mai noua iluminare!

Becuri sistem „Auer“ putere raselor de 100 lumini pe oră 3 fileri.

ARGINTURI DE ALPACCA.

Obiecte de ornare

din metal, porțelan și sticlă.

Modele de rame pentru icoane.

Telefon pentru oraș și comitat 451.

GEBHART TESTVÉREK, ARAD, Piața Andrassy 4

prăvălie de porțelan, sticlă, ogluzi, rame și candelabre, întreprindere de sticlărie (Hotelul „Pannónia“).

*Se recomandă
a executa următoarele:*

OPURI și BROȘURI		FOI PERIODICE
INVITĂRI BILETE DE LOGODNĂ <small>după dorință și în culori</small> BILANȚURI ANUNȚURI FUNEBRALE	<p>● Tot felul de lucrări tipografice ●</p> <p>atingătoare de această branșă</p>	PROGRAME BILETE DE CUNUNIE <small>după dorință și în culori</small> ADRESE BILETE DE INTRARE
<div style="border: 2px solid black; padding: 10px; display: inline-block;"> <p style="font-size: 2em; margin: 0;">„TRIBUNA“</p> <p style="font-size: 2em; margin: 0;">ARAD</p> <p style="margin: 0;">Str. Deák Ferencz nr. 20</p> </div>		
PREȚ-CURENTURI <small>în cut-ee număr</small> NOTE STATUTE • LIBELE CIRCULARE	<p>● Diferite tipărituri pentru bănci ●</p>	CĂRȚI DE VISITĂ <small>diferite formate</small> MENU PLICURI CU FIRMA OBLIGAȚIUNI
<p>Comandele primite să efectueze prompt și consciincios.</p>		
CĂRȚI în COMISIUNI	<p>Prețuri moderate!</p>	EDITURĂ PROPRIE